

Autorité de protection des données
Gegevensbeschermingsautoriteit

Advies nr. 142/2023 van 29 september 2023

Betreft: Adviesaanvraag betreffende een wetsontwerp houdende diverse bepalingen inzake Economie (CO-A-2023-364)

Vertaling¹

Het Kenniscentrum van de Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna "de Autoriteit"), aanwezig: de dames Cédrine Morlière, Nathalie Raghenon en Griet Verhenneman, en de heren Yves-Alexandre de Montjoye, Bart Preneel en Gert Vermeulen;

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, met name de artikelen 23 en 26 (hierna "WOG");

Gelet op artikel 25, derde lid, van de WOG, volgens hetwelk de beslissingen van het Kenniscentrum bij meerderheid van stemmen worden aangenomen;

Gelet op Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* (hierna "AVG");

Gelet op de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens* (hierna "WVG");

Gelet op de adviesaanvraag van de heer Pierre-Yves Dermagne, vice-eersteminister en minister van Economie en Werk (hierna "de minister" of "de aanvrager"), ontvangen op 25 juli 2023;

Brengt op 29 september 2023 het volgende advies uit:

¹ Voor de oorspronkelijke versie van de tekst, die collegiaal werd gevalideerd, cf. de Franse versie van de tekst, die beschikbaar is in de FR-versie van de rubriek "adviezen" van de website van de Autoriteit.

I. Onderwerp en context van de adviesaanvraag

1. De vice-eersteminister heeft het advies van de Autoriteit gevraagd met betrekking tot de artikelen 30 en 31 van een voorontwerp van wet *houdende diverse bepalingen inzake Economie* (hierna "het ontwerp"). Deze bepalingen wijzigen artikel XI.65 van het Wetboek van economisch recht (hierna "**het WER**") en heffen artikel XI.65/1 van het WER op.

II. Onderzoek

2. De bepalingen van het WER die door het ontwerp worden gewijzigd, luiden als volgt:

« Art. XI.65. Bij de Dienst wordt een register ingesteld waarin de erkende gemachtigden ingeschreven zijn welke, in de materies bedoeld in de artikelen XI.62 en XI.63, de vertegenwoordiging van natuurlijke of rechtspersonen voor de Dienst verzekeren.

De Koning bepaalt de vermeldingen die in het register voor erkende gemachtigden moeten worden opgenomen alsmede de voorwaarden waarin dit wordt bijgehouden.

Art. XI.65/1. (Oud art. XI.76.) Het register van de erkende gemachtigden berust bij de Dienst waar elke belanghebbende er inzage van kan nemen. Het register is eveneens beschikbaar op de door de Koning aangewezen website." (onderstreept door de Autoriteit)

3. De Autoriteit heeft zich in haar adviespraktijk meermaals gebogen over de kwestie van de mededeling van persoonsgegevens aan het publiek via internet vanuit het oogpunt van gegevensbescherming². Met name heeft zij reeds het volgende te kennen gegeven:

² Zie bijvoorbeeld advies nr. 131/2023 van 8 september 2023 *met betrekking tot amendement nr. 4 van het wetsontwerp tot wijziging van de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur en tot opheffing van de wet van 12 november 1997 betreffende de openbaarheid van bestuur in de provincies en gemeenten* (CO-A-2023-316), overwegingen nrs. 5-14; advies nr. 42/2023 van 9 februari 2023 *met betrekking tot een voorontwerp van wet tot wijziging van de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur* (CO-A-2022-311), overwegingen nrs. 11 e.v. ; en advies nr. 52/2022 van 9 maart 2022 *over een voorontwerp van wet tot wijziging van de wet van 21 december 2013 tot uitvoering van de Verordening (EU) Nr. 305/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 9 maart 2011 tot vaststelling van geharmoniseerde voorwaarden voor het verhandelen van bouwproducten en tot intrekking van Richtlijn 89/106/EEG van de Raad, en tot opheffing van diverse bepalingen* (CO-A-2022-025), overwegingen nrs. 70 e.v.

In de overwegingen nrs. 28-30 van haar advies nr. 55/2021 van 22 april 2021 *met betrekking tot een voorontwerp van wet houdende de invoeging in boek XI van het Wetboek van economisch recht van diverse bepalingen betreffende intellectuele eigendom* (CO-A_2021-045) had de Autoriteit de aanvrager het volgende meegedeeld over het Register van de uitvindingsoctrooien en van de aanvullende beschermingscertificaten en de Verzameling van de uitvindingsoctrooien en van de aanvullende beschermingscertificaten:

« Wat de in het Register en de Verzameling op te nemen persoonsgegevens betreft, stipuleren de artikelen 6 en 7 van het voorontwerp dat de Koning de nadere regels preciseert voor het bijhouden van het Register en de Verzameling, alsook de voorwaarden van beschikbaarstelling voor het publiek, waaronder de categorieën van persoonsgegevens in de zin van artikel 4.1 AVG.

In het schrijven dat zijn adviesaanvraag begeleidt, bevestigt de aanvrager dat momenteel een ontwerp van koninklijk besluit wordt uitgewerkt waarin, in uitvoering van artikel 6 van het voorontwerp (tot invoeging van een nieuw/geherstructureerd artikel XI.25 WER) een oplistijng zal worden gemaakt van de in het Register en de Verzameling op te nemen

« Overeenkomstig artikel 6.3 van de AVG, gelezen in samenhang met artikel 22 van de Grondwet en artikel 8 van het EVRM, moet een norm die kracht van wet heeft op het gebied van administratieve transparantie ook de essentiële kenmerken bepalen^[...] van de voorgestelde verwerking van gegevens die aan het publiek beschikbaar moeten worden gesteld. Wanneer de verwerking van gegevens een ernstige inmenging vormt in de rechten en vrijheden van de betrokkenen, wat het geval kan zijn wanneer wordt overwogen om persoonsgegevens vrij toegankelijk te maken voor een onbepaald publiek, met name via het internet^[...] - aangezien controle over de gegevensstroom in de praktijk illusoir is zodra de gegevens beschikbaar zijn [...], of met andere middelen, moet de wetgever de volgende essentiële elementen vaststellen: het precieze doeleinde of doeleinden^[...] waarvan bij lezing al kan worden opgemerkt waarvoor de gegevensverwerking zal worden uitgevoerd, de identiteit van de verantwoordelijke(n) voor de verwerking, het soort gegevens dat nodig is om dit/deze doeleinde(n) te bereiken, de periode waarin de gegevens moeten worden opgeslagen, de categorieën van betrokkenen wier gegevens^[...], zullen worden verwerkt, de eventuele beperking van de verplichtingen en/of rechten bedoeld in de artikelen 5, 12 tot en met 22 en 34 van de AVG, en ten slotte het publiek dat bij de ingevoerde transparantiemaatregel betrokken is en dat, indien dit publiek niet a priori kan worden geïdentificeerd, kan worden afgebakend op basis van het/de doeleinde(n)n van de verwerking. »³

4. Zoals gewijzigd door artikel 30 van het ontwerp, luidt artikel XI.65 van het WER als volgt:

« § 1. Bij de Dienst wordt een register ingesteld waarin de erkende gemachtigden ingeschreven zijn welke, in de materies bedoeld in de artikelen XI.62 en XI.63, de vertegenwoordiging van natuurlijke of rechtspersonen voor de Dienst verzekeren.

De Koning bepaalt de vermeldingen die in het register voor erkende gemachtigden moeten worden opgenomen alsmede de voorwaarden waarin dit wordt bijgehouden.

persoonsgegevens en de betrokkenen (voornamelijk gebaseerd op wat momenteel reeds doorheen de regelgeving terzake is voorzien).

Zoals hiervoor reeds aangehaald (zie randnr. 12), moet het verzamelen en opslaan in een elektronische databank van alle gegevens die aan de Dienst worden verstrekt, in het kader van de aan haar toevertrouwde opdrachten van algemeen belang betreffende de intellectuele eigendom, worden beschouwd als een verwerking van persoonsgegevens die een belangrijke inmenging in de rechten en vrijheden van de betrokkenen vertegenwoordigt. Dienvolgens dienen ook de categorieën van persoonsgegevens en de betrokkenen, als essentiële elementen van de verwerking, in het WER te worden bepaald, waarbij eventueel verdere details en nadere modaliteiten door de Koning kunnen worden uitgewerkt, gebeurlijk na bijkomend advies van de Autoriteit (zie artikel 36.4 AVG). Het voorontwerp moet aan deze lacune verhelpen. Het voorontwerp moet deze lacune verhelpen. »

³ Advies nr. 102/2020 van 19 oktober 2020 over een ontwerpbesluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering tot wijziging van het Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 25 april 2019 tot bepaling van de vorm en van de procedures voor de bekendmaking en de terbeschikkingstelling van de beslissingen, genomen door het college van burgemeester en schepenen, de gemachtigde ambtenaar en de Regering (CO-A-2020-100), overweging nr. 16 **Voor de toepassing van deze beginselen, zie ook de overwegingen nrs. 17 e.v. van dit advies.**

§ 2. De Dienst stelt het register van erkende gemachtigden via elektronische weg ter beschikking van het publiek.

De Koning bepaalt de voorwaarden voor beschikbaarstelling van het publiek van het register van erkende gemachtigden, alsook de vermeldingen van het register die onderworpen zijn aan de inzage ten behoeve van het publiek. (onderstreept door de Autoriteit)

5. In de toelichting bij de artikelen 30 en 31 van het ontwerp wordt het volgende uitgelegd: "*Deze artikelen hebben tot doel de tekst van de artikelen XI.65 en XI.65/1 van het Wetboek van economisch recht samen te voegen in het bestaande artikel XI.65 en hun coherentie en leesbaarheid te verhogen. Ten slotte verduidelijkt de wijziging dat niet noodzakelijk alle vermeldingen in het register van erkende gemachtigden onderworpen zijn aan de inzage ten behoeve van het publiek. De Koning bepaalt immers welke vermeldingen bekendgemaakt worden. In het licht van de bescherming van persoonsgegevens moet de bekendmaking van zulke gegevens beperkt blijven tot wat noodzakelijk is rekening houdend met de doeleinden van het register. Bovendien kunnen bepaalde vermeldingen in het register slechts betrekking hebben op het interne beheer ervan door de Dienst voor de Intellectuele Eigendom.*" (onderstreept door de Autoriteit)

6. Op basis van de bovengenoemde adviespraktijk en in overeenstemming met de beginselen van voorspelbaarheid en rechtmatigheid die zijn vastgelegd in artikel 8 van het EVRM en artikel 22 van de Grondwet, is de Autoriteit van mening dat artikel XI.65 van het WER zelf expliciet moet aangeven welk(e) doel(en) door het register⁴ worden nagestreefd, welke (categorieën van) persoonsgegevens aan het publiek zullen worden meegedeeld⁵ (en aan welk publiek, in dit geval het grote publiek, via internet) en, met betrekking tot de duur van de gegevensverwerking, de periode gedurende welke deze (categorieën van) gegevens toegankelijk moeten blijven voor het publiek. Voor het overige blijkt uit de bepaling in ontwerp duidelijk dat de Dienst verantwoordelijk is voor de verwerking van persoonsgegevens via het register.

7. Wat het doel van de gegevensverwerking betreft, lijkt de Autoriteit op basis van de relevante bepalingen van het WER te begrijpen dat het register van gemachtigden tot doel heeft de identificatie mogelijk te maken van erkende gemachtigden die natuurlijke of rechtspersonen voor de Dienst mogen vertegenwoordigen in aangelegenheden als bedoeld in de artikelen XI.62 en XI.63 van het WER, teneinde gebruik te kunnen maken van hun diensten en, bovenal, te kunnen controleren of zij inderdaad erkende gemachtigden zijn in de zin van die bepalingen. Het is aan de aanvrager om het doel of de doelen van de verwerking precies en uitdrukkelijk in het dispositief van het WER vast te stellen. Dit is des te belangrijker omdat het doel waarvoor de gegevens worden gepubliceerd een

⁴ Ter herinnering op dit specifieke punt: artikel 3, lid 2, van de AVG, bepaalt uitdrukkelijk dat wanneer een gegevensverwerking is gebaseerd op een wettelijke verplichting, de grondslag voor de verwerking moet worden gedefinieerd door het Unierecht of het nationale recht en dat "*het doel van de verwerking [...] in die rechtsgrond [wordt] vastgesteld*".

⁵ De persoonsgegevens die via het register worden verwerkt, vallen al onder artikel XI.66 van het WER.

bepalende factor is in de analyse van de latere gegevensverwerkingen die kunnen worden uitgevoerd binnen de grenzen die zijn toegestaan door artikel 5, lid 1, punt b) (beginsel van doelbinding) en artikel 6, lid 4 (verdere verwerking voor een ander doel), van de AVG.

8. Met betrekking tot de (categorieën van) gegevens die worden verwerkt (gepubliceerd), bevat het openbare deel van het register van gemachtigden, zoals het nu is, een .pdf-document met een lijst van de volgende gegevens, per gemachtigde: een identificatienummer dat specifiek is voor het domein, de naam en de voornaam, een "office" indien van toepassing, een adres (straat en nummer), een postcode, een stad, een land en een e-mailadres⁶. Het e-mailadres lijkt echter geen verplicht veld te zijn, aangezien voor een aantal gemachtigden het betreffende veld in het document wordt aangevuld met de vermelding "unknown"⁷. Zoals blijkt wordt ook "office" niet altijd ingevuld. Aangezien er ook twee gemachtigden zijn van wie de enige beschikbare informatie het identificatienummer, de naam en voornaam, en een land is, concludeert de Autoriteit dat de andere gegevens daarom ook niet nodig zijn, of in ieder geval niet altijd. De aanvrager kan bepalen dat de mededeling van alle of een deel van de contactgegevens aan het grote publiek facultatief is, naar goeddunken van de betrokken gemachtigde.

9. De Autoriteit wijst er terloops op dat in een dergelijk geval (keuze voorbehouden aan de betrokken gemachtigde), de rechtsgrondslag voor de verwerking van persoonsgegevens de wettelijke verplichting⁸ blijft (artikel 6, lid 1, punt c), van de AVG), niettegenstaande het feit dat op de een of andere manier rekening wordt gehouden met de wens (een akkoord, een toestemming) van de betrokkene. In een dergelijk geval helpt de mate waarin met deze wens rekening wordt gehouden, de evenredigheid van de voorgenomen verwerking te waarborgen. Maar het is geen grondslag voor het verwerken van persoonsgegevens. Het is aan de wetgever om te bepalen welke wettelijke regeling van toepassing is op het betreffende akkoord (toestemming) (mogelijkheid tot intrekking en onder welke voorwaarden⁹)¹⁰.

⁶ Zie <https://bpp.economie.fgov.be/bpp-portal/nl/Register/patent/attorneys>, voor het laatst geraadpleegd op 01/08/2023.

⁷ Er is ook een gevolmachtigde van wie de enige beschikbare informatie het identificatienummer, de achternaam en voornaam is.

⁸ De Dienst is verplicht om gegevens te publiceren (verplichting tot actieve transparantie op het gebied van industriële eigendom).

⁹ Dit houdt in dat moet worden bepaald in hoeverre de keuzes van de betrokkene omkeerbaar zijn (bijvoorbeeld het verzoek om gegevens uit het register te verwijderen).

¹⁰ Op andere gebieden, zie met name: advies nr. 83/2023 van 27 april 2023 *over een voorontwerp van ordonnantie tot wijziging van de ordonnantie van 4 april 2019 betreffende het elektronisch uitwisselingsplatform voor gezondheidsgegevens* (CO-A-2023-147), overwegingen nrs. 27-28; advies nr. 53/2022 van 9 maart 2022 *over een voorontwerp van ordonnantie van het Verenigd College en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie tot wijziging van de ordonnantie van 24 april 2008 betreffende de voorzieningen voor opvang of huisvesting van bejaarde personen* (CO-A-2022-021), overweging nr. 23; advies nr. 154/2019 van 4 september 2019 *over het voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 27 maart 2014 betreffende de communicaties via elektronische weg tussen de gebruikers en de Waalse openbare overheden en van het decreet van 27 maart 2014, betreffende de communicaties via elektronische weg tussen de gebruikers en de Waalse openbare overheden voor de aangelegenheden bedoeld in artikel 138 van de Grondwet* (CO-A-2019-147), overwegingen nrs. 12-17.

10. De publicatie van bovengenoemde persoonsgegevens onder de hierboven beschreven voorwaarden liggen in de lijn van de door de Autoriteit naar voren gebrachte doeleinden en zou, wat deze doeleinden betreft, in overeenstemming zijn met artikel 5, lid 1, punt c), van de AVG.
11. Wat betreft de duur van de verwerking van persoonsgegevens, dat wil zeggen in dit geval de duur van hun publicatie, lijkt de huidige verzameling (de zojuist genoemde lijst) alleen de gemachtigden aan te geven die niet (tijdelijk of permanent) zijn geschrapt, namelijk degenen die beschikbaar zijn om de functies uit te oefenen waarvoor ze zijn erkend. De aanvrager moet namelijk ook beoordelen in hoeverre persoonsgegevens gepubliceerd moeten blijven na gevallen van doorhaling (tijdelijk of definitief; vrijwillig of onvrijwillig) waarnaar wordt verwezen in artikel XI.71 en XI.72 van het WER. Met dien verstande dat het dispositief dat hij invoert in ieder geval geen afbreuk doet aan de bepalingen die in andere opzichten in het algemeen de regels van de passieve openbaarheid van bestuur regelen, zoals de wet van 11 april 1994 *betreffende de openbaarheid van bestuur*. Met andere woorden, de desbetreffende persoonsgegevens (de identificatie- en contactgegevens van een geschrapte gemachtigde) zouden nog steeds toegankelijk kunnen zijn voor de persoon die daar een legitiem belang bij heeft¹¹.
12. Nogmaals, op basis van de hierboven genoemde doeleinden is de Autoriteit van mening dat de zojuist genoemde aanpak in overeenstemming is met artikel 5, lid 1, punt e), van de AVG.
13. Tot slot wijst de Autoriteit erop dat wanneer een gegevensverwerking is gebaseerd op een wettelijke verplichting (artikel 6, lid 1, punt c), van de AVG), de betrokkene niet het in artikel 21 van de AVG vastgelegde recht van bezwaar heeft¹². In dit opzicht is de mogelijkheid van vrijwillige doorhaling als bedoeld in artikel XI.71 van het WER¹³ dus doorslaggevend, evenals, in voorkomend geval, de rol die is weggelegd voor de wil van de betrokkene¹⁴, aangezien het WER in de huidige stand van het positief recht niet voorziet in een specifieke regeling voor bezwaar door de betrokkene in het kader van het register van gemachtigden.

¹¹ Zie de artikelen 4 en 6 van de wet van 11 april 1994 *betreffende de openbaarheid van bestuur*. Over de mogelijke noodzaak om een gerechtvaardigd belang te rechtvaardigen, de noodzaak om persoonsgegevens beschikbaar te stellen, zie bijvoorbeeld het HvJ-EU (Grote kamer), arrest van 29 juni 2010 *Commissie tegen The Bavarian Lager*, zaak C-28/08; HvJ-EU, (Grote kamer), arrest van 22 november 2022, *WM en Sowim SA tegen Luxembourg Business Registers*, zaken C-37/20 en C-601/20, punten nrs. 68-74 en 85.

¹² Zie advies nr. 42/2023 van 9 februari 2023 *met betrekking tot een voorontwerp van wet tot wijziging van de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur* (CO-A-2022-311), overwegingen nrs. 24-25.

¹³ « *Elke in het register van erkende gemachtigden ingeschreven persoon kan de minister verzoeken om zijn naam in dit register door te halen* ».

¹⁴ Zie de overwegingen nrs. 8-9.

Om deze redenen,

is de Autoriteit van mening dat artikel 30 van het ontwerp de essentiële elementen moet bepalen van de verwerkingsactiviteiten voor de mededeling van gegevens aan het publiek via het register van gemachtigden (doel, publiek, (categorie van) gegevens, duur van de publicatie van de gegevens) **(overwegingen nrs. 3-13)**.

Voor het Kenniscentrum,
(get.) Cédrine Morlière, Directeur